

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından Anayasanın 98inci ve İçtüzüğü'nün 96ncı maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.03.09.2018

Gamze AKKUŞ İLGEZDİ
İstanbul Milletvekili

Şarbon, deli dana hastalığıyla birlikte ülkemizde hayvanlar arasında en sık görülen hastalıklardan birisidir. Ne yazık ki Türkiye, Dünya Sağlık Örgütü'ne göre, şarbonlu vakaların en çok görüldüğü ülkelerin başında gelmektedir. Bilindiği üzere yıllardır süregelen yanlış politikalar nedeniyle Türkiye, gıda ve hayvancılık alanında dışa bağımlı bir ülke haline gelmiştir. Yerli hayvan üretimini desteklemek yerine kontrolsüz ithalat hamlelerinde bulunarak günü kurtarmaya çalışmak, ülkemizde yaşayan, özellikle dar kesimli vatandaşlarımızı ciddi sağlık sorunlarıyla karşı karşıya bırakmaktadır.

Daha önce Bosna Hersek'ten ithal etlerde "E. coli O157" adı verilen bir hastalık mikrobu tespit edilmişti. Böbrek hasarına neden olarak, özellikle çocuklarla yaşlılar için ağır bir hastalık tablosu oluşturan bu hastalığın yanı sıra Polonya'dan ithal edilen etlerin de deli dana hastalığı riski taşıdığı basına yansımıştı. Ülkemizde son günlerde ardı ardına yaşanan şarbon olaylarını da dikkate alarak ithal etlerin, gıda güvenliği açısından gerekli kontrollerinin uygun bir şekilde yapılmadığı görülmektedir.

Kamuoyu öncelikle şu sorulara yanıt beklemektedir; Brezilya'dan ithal edilen hayvanlar köken olarak o ülkeye mi aittir? Yoksa Brezilya'ya da başka bir ülkeden mi getirilmişlerdir? Brezilya'dan ithal edilen söz konusu büyükbaş hayvanlardan yolda telef olanlar var mıdır? Eğer yolda telef olan hayvanlar varsa o hayvanlardan örnekler alınıp incelenmiş midir? Hastalık Türkiye'ye Brezilya'dan mı gelmiş yoksa buradaki mevcut sporlardan mı bulaşmıştır?

Öte taraftan veriler, 1992-2004 yılları arasında Türkiye'de 500'ün üzerinde şarbon vakasının tespit edildiğini göstermektedir. Öte taraftan Sağlık Bakanlığı verilerine göre; 2008-2017 yıllarını kapsayan 10 yıllık dönemde şarbon kaynaklı ölümlerin sayısı ise 8'dir. Buna göre;

2001 yılında Türkiye genelinde 476 şarbon vakası yaşanmış, 12 kişi hayatını kaybetmişti.

2005 yılı içerisinde Tekirdağ ve Bursa'da 2'şer, Eskişehir'de 1 şarbon vakası görülürken, 9.760 baş hayvan aşılanmıştı.

Samsun Büyükşehir Belediyesi Hayvanat Bahçesi'nde 26 Mayıs 2007 tarihinde 2 pumanın aniden ölmesi üzerine Ondokuz Mayıs Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi tarafından yapılan otopside hayvanların şarbon yüzünden telef olduğu ortaya çıkmıştı.

2008 yılında ülke genelinde toplam 90 mihrak saptanmış ve 670,194 baş hayvan aşılanmıştı. 28 Ağustos 2009'da Şarbon hastalığı teşhisiyle Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (KSÜ) Araştırma ve Uygulama Hastanesi'nde tedavi gören Ayşe Ayrılmış hayatını kaybetmişti.

2 Mayıs 2014 tarihinde İzmir Ödemiş'te yaşayan Hatice Öz, şarbon hastalığı nedeniyle hayatını kaybetmişti.

14 Haziran 2016'da Balıkesir'in Dursunbey ilçesine bağlı Hamzacık köyünde yaşanan şarbon vakası nedeniyle 93 baş hayvan telef olmuştur.

2018 yılı Şubat ayında ise Trabzon'un Akçaabat ilçesinde hastalanarak ölen ineğin etini tüketen Fatma Çakır, tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybetmişti. Trabzon İl Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü yaptığı açıklamada kesilen hayvanın etinde şarbon hastalığı mikrobi tespit edildiğini açıklamıştı.

Son olarak Et ve Süt Genel Müdürlüğünce Brezilya ve İrlanda'dan ithal edilen 6 bin 968 baş kesimlik hayvandan bir kısmının aktarıldığı Ankara Gölbaşı'nda şarbon vakasına rastlanılmıştı. Hayvanlarla temas eden kişilerde şarbon hastalığının belirtilerinin görülmesi üzerine söz konusu tesis, 27 Ağustos tarihinde karantinaya alınmıştı.

31 Ağustos tarihinde bir şarbon vakası da Sivas'ta kayıtlara geçti. Sivas'ın Gürün ilçesinde, telef olmak üzereyken kestikleri büyükbaş hayvanın etinden tüketen ve kanına temas eden aileden 3 kişi, "şarbon" şüphesiyle tedavi altına alınırken, köy de karantina altına alınmıştı.

Son olarak İstanbul Silivri'de Kurban Bayramı sebebiyle kesilen bir hayvanda şarbon hastalığı görülmesi üzerine hastaneye başvuran vatandaşlarımızın sayısı şarbonun Türkiye'de halk sağlığını tehdit eden endemik bir hastalık olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda;

1-) Son bir yılda ülkemize kaç kez hayvan ithalatı yapılmıştır? Söz konusu hayvanlarda şarbon olup olmadığına ilişkin kontrol yapılmış mıdır?

2-) 2003- 2018 yılları arasında hangi firmalar tarafından Türkiye'ye canlı hayvan ithalatı yapılmıştır?

3-) 2003- 2018 yılları arasında yurtdışından Türkiye kaç adet hayvan ithal edilmiştir? İthal edilen hayvanlardan kaçında, hangi hastalıklara rastlanılmıştır?

4-) 2003- 2018 yılları arasında Türkiye'ye birden fazla seferde hastalıklı hayvan ithal eden firma var mıdır? Varsa bu firmalar hangileridir? Bu firmalarca piyasaya sürülen etin miktarı nedir?

5-) Hayvan ithalatında 21 günlük karantina uygulamasının yapılmadığı iddiaları doğru mudur? Doğruysa karantina uygulamasından vazgeçilmesinin sebebi nedir?

6-) İthalatçı firmaların hayvan başına 100 dolar tutan sağlık ve kan testi harcamalarını yapmayarak, kağıt üzerinde yapılmış gibi gösterdikleri iddiası doğru mudur? Bu iddia doğru ise, Türkiye'ye bu yolla sokulan hasta hayvan sayısı nedir?

7-) Türkiye'yi son günlerde kasıp kavuran şarbonlu hayvanları Türkiye'ye getiren firmaların bir vakfa bağış yaptığı iddiaları doğru mudur? Doğruysa bağış yapılan vakıf hangisidir?

8-) Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çıkarılan küpe affının gerekçesi nedir? Böylece hayvan ithalatında yapılan usulsüz işlemlerin üstünün kapatılacağı iddiaları doğru mudur?

9-) Küpe affından yararlanacak ithalatçı firmalar arasında daha önce hayvanları arasında hastalık çıkan firmalar var mıdır? Varsa bu firmalar hangileridir?

10-) Sadece 2018 yılında 79 şarbon vakasının yaşanmış olması bir tesadüf müdür? Türkiye'de 2003-2018 yılları arasında şarbon şüphesiyle hastanelere kaldırılan vatandaşlarımızın sayısı nedir? Şarbonun ciddiye alınması için kaç vatandaşımızın hayatını kaybetmesi gerekir?